

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 107/2026-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2Tos/93/2025 z 11. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu.

2. Sťažovateľ vykonáva úhrnný trest odňatia slobody vo výmere štyroch rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 1T/83/2020 z 3. decembra 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/39/2022 z 8. novembra 2022 pre zločin vydierania. Okresnému súdu bol 13. mája 2025 doručený návrh sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože 8. júla 2025 by mal splniť formálnu podmienku vykonania potrebnej doby výkonu trestu. K návrhu priložil posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca z roku 2016, v ktorom sa konštatuje ťažké zdravotné postihnutie sťažovateľa.

3. Návrh sťažovateľa okresný súd uznesením z 9. júla 2025 zamietol, pretože sťažovateľ okrem prvej zákonnej (formálnej) podmienky nesplnil ani jednu z materiálnych podmienok spočívajúcich v polepšení sa a v očakávaní, že bude viesť riadny život. Tým neboli kumulatívne splnené všetky podmienky nevyhnutné pre podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal záver, že okresným súdom konštatovaný nekritický postoj k trestnej činnosti nie je dostatočný na zamietnutie návrhu na podmieňené prepustenie. V konaní deklaroval, že povedie riadny život aj vzhľadom na to, že predchádzajúce odsúdenia má zahladené. Hlavným dôvodom na kladné rozhodnutie o jeho návrhu je aj jeho zdravotný stav, pretože dlhodobo trpí vážnymi zdravotnými problémami a počas výkonu trestu mu nie je zabezpečovaná adekvátne zdravotná starostlivosť.

5. Ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením krajského súdu z 11. septembra 2025 bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá ako nedôvodná, keď krajský súd dospel k záveru o nespĺnení oboch materiálnych podmienok pre podmieňené prepustenie. Krajský súd preskúmal správanie sťažovateľa počas výkonu trestu a konštatoval, že ho možno hodnotiť ako priemerné s konkrétnym negatívnym poznatkom, keď 13. septembra 2024 porušil ústavný poriadok, ktorý bol vyriešený pohovorom. Sťažovateľ sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody od 8. novembra 2022, no nebol čo i len raz disciplinárne odmenený. Takéto hodnotenie doterajšieho pobytu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nie je prejavom jeho polepšenia. Podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu sťažovateľ zaujíma k trestnej činnosti nekritický postoj. Takýto postoj, keď si odsúdený svoje negatívne konanie a jeho dôsledky ani po vykonaní prevažnej časti trestu odňatia slobody vôbec neuvedomuje, nie je prejavom polepšenia. Pritom aj zmena nazerania na vlastnú trestnú činnosť je jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného.

6. Ak súd nezistí polepšenie odsúdeného, ťažko môže dospieť k záveru, že by po podmieňenom prepustení na slobode už viedol riadny život. Nemožno preto dospieť k záveru o splnení ani druhej materiálnej podmienky, teda existenciu dôvodného očakávania, že odsúdený už bude rešpektovať právne normy vzťahujúce sa na jeho pobyt na slobode. Navyše, ani ústav na výkon trestu neodporučil podmieňené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, s ktorým odporúčaním sa krajský súd stotožnil. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému zlému zdravotnému stavu krajský súd uviedol, že len nepriaznivý zdravotný stav nemôže byť dôvodom na podmieňené prepustenie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Podľa sťažovateľa jeho vec nebola krajským súdom pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu spravodlivo prejednaná a rozhodnutá. Vyjadruje názor, že spĺňa formálne, ako aj materiálne podmienky pre podmieňené prepustenie. Krajský súd nezohľadnil a nevysporiadal sa s jeho argumentáciou o jeho zlom zdravotnom stave a ani neodstránil pochybenie okresného súdu, ktorý nevykonal znalecké skúmanie jeho zdravotného stavu, ktoré navrhoval. Napadnuté uznesenie, ktoré mu bolo doručené 3. októbra 2025, je založené iba na jeho údajnom nekritickom postoji k trestnej činnosti. Krajský súd však nezohľadnil ďalšie skutočnosti, čo má za následok porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

9. Na vec sťažovateľa, ktorá sa týka podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, nemožno aplikovať právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže nejde o rozhodnutie o oprávnenosti trestného obvinenia tak, ako to stanovuje čl. 6 ods. 1 dohovoru (Enea proti Taliansku, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva – Veľká komora zo 17. 9. 2009, sťažnosť č. 74912/01).

10. Čo sa týka porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, treba uviesť, že nie je úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, a ani odpovedať na otázku, či malo byť žiadosti sťažovateľa o podmienené prepustenie vyhovené. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na posúdenie otázky, či sa krajský súd s argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter, teda či nie je výsledkom zjavného právneho omylu. V súlade s materiálnym prístupom k ochrane ústavnosti bolo zohľadnené aj uznesenie okresného súdu, ktoré s uznesením krajského súdu tvorí z hľadiska predmetu ochrany jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

11. Z ústavy nevyplýva právo na to, aby bolo vyhovené návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je na úvahe súdu (II. ÚS 222/2019), pričom z § 66 Trestného zákona vyplývajú viaceré materiálne a vzájomné súvisiace podmienky podmieneného prepustenia: (i) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a (ii) možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na zaradenia odsúdeného do výkonu trestu.

12. Z uznesení všeobecných súdov je zrejmé, že rozhodujúcou okolnosťou, pre ktorú nepovažovali za splnené dôvody podmieneného prepustenia sťažovateľa, bolo jeho správanie vo výkone trestu. V tejto súvislosti bolo dôležité, že sťažovateľ konkrétnym spôsobom porušil ústavný poriadok, čo bolo vyriešené pohovorom a nebol ani raz disciplinárne odmenený. Zároveň má nedostatky v plnení programu zaobchádzania, keď ho iba čiastočne plní v bodoch edukácie a aktivity vo voľnom čase. Tieto poznatky o správaní sťažovateľa a plnení jeho povinností počas výkonu trestu vyhodnotili sudy tak, že správanie sťažovateľa nesvedčí o jeho polepšení, a preto nemožno dospieť ani k záveru, že po podmienenom prepustení na slobodu bude viesť riadny život. Zdravotné problémy sťažovateľa neboli vyhodnotené ako také závažné, aby nemohol zotrvať vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto úvahy všeobecných súdov zodpovedajú podmienkam, pre ktoré nemožno sťažovateľa prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako ich stanovuje § 66 Trestného zákona.

13. Ústav na výkon trestu neodporučil podmienené prepustenie sťažovateľa, ktorý sa s odsúdením nestotožňuje, a preto nedostatočne plní stanovený program zaobchádzania. Tieto skutočnosti, ktoré sudy vzali na zreteľ a hodnotili, odôvodňujú záver, že rozhodnutie o podmienenou

neprepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody nie je zjavným právnym omylom pri výklade § 66 Trestného zákona. Nemožno sa stotožniť s tvrdením sťažovateľa, že žiadosť o podmienené prepustenie bola zamietnutá iba z dôvodu jeho nekritického postoja k spáchanej trestnej činnosti, ktorú konštatoval ústav v hodnotení sťažovateľa. Išlo len o jeden z poznatkov o správaní a postojoch sťažovateľa. Súdny hodnotili jeho správanie a celkovú situáciu komplexne a dospeli k záveru o nesplnení oboch materiálnych podmienok pre podmienené prepustenie.

14. Z napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu je zrejmé, že všeobecné súdy prihliadali na všetky zistené okolnosti, ako aj na tvrdenia sťažovateľa. Záver všeobecných súdov, že nemožno očakávať, že sťažovateľ v prípade podmieneného prepustenia povedie riadny život, nemožno považovať za zjavne mylný, a preto rozporný so základným právom sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

15. Ústavná sťažnosť je preto v celom zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

16. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu